

**DOPORUČENÍ PRO COCOF
K POKYNŮM K ČL. 55 NAŘÍZENÍ RADY (ES) Č. 1083/2006:
PROJEKTY VYTVÁŘEJÍCÍ PŘÍJMY**

OBSAH

1. STRUČNÉ SHRnutí.....	3
2. SOUVISLOSTI.....	4
3. ZDŮVODNĚNÍ VÝPOČTU „FINANČNÍ MEZERY“.....	5
3.1 Článek 55 odst. 1): Identifikace příjmů.....	5
3.1.1. Zohlednění příjmů ve výpočtu veřejné intervence.....	6
3.1.2 Finanční ziskovost investic.....	6
3.1.3 Finanční mezera.....	6
3.1.4 Klasifikace peněžních příjmů.....	7
3.2 Článek 55 odst. 2): Metoda finanční mezery.....	8
3.2.1 Způsobilé náklady a finanční mezera.....	9
3.2.2 Alokace na poměrném základě.....	10
3.2.3 Kategorie investic a referenční období.....	12
3.2.4 Běžně očekávaná ziskovost jednotlivých kategorií investic.....	13
3.2.5 Zásada „znečišťovatel platí“.....	15
3.2.6 Majetkové poměry a dostupnost poplatků.....	15
4. ZDŮVODNĚNÍ ODPOČTŮ A REFUNDACÍ EU.....	16
4.1 Odpočty ve smyslu čl. 55 odst. 3) a refundace ve smyslu čl. 55 odst. 4).....	16
4.2 Články 55 odst. 2) a 55 odst. 3): Klasifikace projektů s ohledem na možnost objektivního odhadu příjmů předem.....	17
4.3. Článek 55 odst. 3): Odpočty u projektů, jejichž příjmy nelze objektivně odhadnout předem.....	19
4.4 Článek 55 odst. 4): Refundace.....	20
4.5. Zvláštní případ odpočtů a refundací u projektů zahrnutých do čl. 55 odst. 3).....	25
4.6 Článek 55 odst. 5).....	25
4.6.1 Opatření pro monitorování příjmů.....	26
4.6.2 Proporcionalita.....	26
5. POUŽITELNOST ČLÁNKU 55.....	28
5.1 Článek 55(6).....	28
 PŘÍLOHA I: Výpočet příspěvku z fondů: číselný příklad.....	 29

1. STRUČNÉ SHRNUTÍ

Obsah těchto informací lze shrnout takto:

1. Čl. 55 odst. 1):

- Při určování finanční mezery definované v čl. 55 odst. 2) lze přihlídnout pouze k příjmům definovaným jako peněžní příjmy (cash in-flows) *hrazené přímo uživateli*; proto, ačkoli v analýze ziskovosti národního kapitálu lze zvažovat i jiné peněžní příjmy (nepožadované čl. 55), tyto příjmy nesmí být do určování finanční mezery zahrnuty.

2. Čl. 55 odst. 2):

V případě infrastruktury nebo projektů, jejichž příjmy lze objektivně určit předem:

- *metodou používanou pro zohlednění čistých příjmů při výpočtu příspěvku EU je metoda finanční mezery*, definovaná jako rozdíl mezi diskontovanými investičními náklady a diskontovanými čistými příjmy. Tato metoda se používá ze dvou hlavních důvodů: za prvé za účelem zajištění, že za určitých okolností budou mít projekty na jedné straně dostatek zdrojů pro realizaci, aniž by byly přefinancovány; za druhé, v důsledku prvního důvodu, za účelem zajištění minimální úrovně ziskovosti projektů, aby řídicí orgány mohly nést kapitálové náklady, jež jsou vedle příspěvků nezbytné;
- *čisté příjmy musí být alokovány poměrně ke způsobilé části investičních nákladů*, pokud ne všechny investiční náklady jsou způsobilé¹. Tato alokace na poměrném základě se provádí vynásobením diskontovaných způsobilých nákladů a výše finanční mezery; výsledná částka je diskontovaným způsobilým výdajem, jehož vynásobením mírou spolufinancování EU získáme diskontovaný příspěvek Společenství, od kterého může být odvozena příslušná nediskontovaná hodnota.

3. Čl. 55 odst. 2): Při výpočtu finanční mezery musí řídicí orgány vzít v úvahu následující:

- *referenční období*, neboť čím delší je časový horizont, tím vyšší je v zásadě čistý příjem, jenž musí být při výpočtu finanční mezery zvážen. Je ovšem třeba mít na paměti, že: (a) z důvodu diskontu je čistý příjem vznikající daleko v budoucnu progresivně méně důležitý; (b) náhradou zůstatkového příjmu může být zůstatková hodnota;
- *běžně očekávanou ziskovost zvažované kategorie projektu* za účelem přibližného ověření, zda byl zvolen vhodný plán financování (např. příspěvek – úvěr). V tomto ohledu by národní orgány mohly hrát klíčovou roli při podpoře řídicích orgánů poskytováním hodnot (nebo pokynů pro jejich výpočet) pro hlavní kategorie investic;
- *aplikaci zásady „znečišťovatel platí“*, jež předpokládá, že řídicí orgány musí mít na paměti, že kromě toho, že poplatky účtované uživatelům zboží/služeb poskytovaných v rámci projektů musí zahrnovat poplatky úměrné externím nákladům vytvářeným znečišťováním;
- *majetkové poměry* na základě určení dostupnosti poplatků, tj. schopnosti uživatelů tyto poplatky hradit. V tomto ohledu musí být úrovně poplatků stanoveny v souladu s úrovněmi příjmů občanů, na které lze odkazovat buď jako na průměrné příjmy, nebo nižšími úrovněmi příjmů, podle klasifikace příjmů v obsluhované oblasti.

---

¹ Ustanovení o způsobilosti jsou uvedena v čl. 56 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006; v čl. 7 nařízení (ES) č. 1080/2006 Evropského parlamentu a Rady; a v čl. 3 nařízení Rady (ES) č. 1084/2006.

4. Čl. 55 odst. 2) a čl. 55 odst. 3): pokud jde o klasifikaci projektů, jejichž příjmy lze nebo nelze odhadnout předem, je třeba zdůraznit, že:

- možnost objektivního odhadu příjmů v předstihu závisí na přiměřenosti prognóz poplatků a poptávky. Pro tento účel byly zvažovány různé investiční sektory (doprava, zpracování odpadu, projekty RTD – výzkumu a technologického rozvoje). Komise zjistila, že nejdůležitější faktory pro rozhodnutí, zda příjmy lze nebo nelze odhadnout předem, jsou: (a) dostupnost konzistentních údajů; (b) předchozí zkušenosti s podobnými investičními projekty;
- V čl. 55 odst. 3) je zdůrazněno, že v případě projektů, jejichž příjmy nelze objektivně odhadnout předem, musí národní orgány provést odpočty nejpozději při částečném nebo uzavření operačního programu. Tyto odpočty se musí rovnat příjmům vytvořeným během pěti let od ukončení příslušného projektu.
- V čl. 55 odst. 4), který lze aplikovat pouze po uzavření operačního programu a který se týká se refundace do rámcového rozpočtu Evropské unie, pokud k příslušnému příjmu nebylo přihlédnuto dříve, se zdůrazňuje:
  - pokud jde o důvody rozporů v příjmech, jsou identifikovány následující důvody: (a) neočekávané změny sazebníků a/nebo zdrojů příjmů, ke kterým nebylo dříve přihlédnuto; (b) nedostatek údajů a předchozích zkušeností u projektů, jejichž příjmy nelze objektivně odhadnout předem;
  - pokud jde o zdůvodnění a časový rámec refundace, v souladu se zásadou stanovenou čl. 55 odst. 4), podle které refundace musí být úměrné příspěvkům z fondů, se zdůrazňuje, že refundace úměrná příspěvku z fondů se rovná rozdílu mezi příspěvkem Společenství vypočteným předem a příspěvkem Společenství vypočteným na základě monitorovaných příjmů; tato refundace musí vycházet z výsledků monitorování příjmů prováděného nejdéle tři roky po konečném uzavření operačního programu.

Pokud jde o čl. 55 odst. 3), čl. 55 odst. 4) a čl. 55 odst. 5), zdůrazňuje se, že realizace ustanovení těchto tří článků musí nezbytně vycházet z monitorování příjmů. Pro tento účel existují určité *návrhy* týkající se příslušné administrativní organizace, avšak volbu v každém případě provádějí řídicí orgány operačních programů.

5. Pokud jde o čl. 55 odst. 6), všechna shora uvedená ustanovení čl. 55 neplatí pro projekty vytvářející příjmy, které podléhají pravidlům veřejné podpory.

2. SOUVISLOSTI

Článek 55 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (dále jen čl. 55) obsahuje ustanovení týkající se projektů vytvářejících příjmy, pro které je požadováno spolufinancování z evropských fondů. Jeho ustanovení specifikují, jak je třeba zohlednit příjmy při určování příspěvků, odpočtů a refundací.

Cílem této nóty je poskytnout pokyny k čl. 55, s přihlédnutím k následujícímu:

- Příloha XXI nařízení Komise č. 1828/2006, tj. formulář žádosti, jenž musí být použit pro velké projekty vyžadující spolufinancování z ERDF a Fondu soudržnosti;
- „Pokyny k analýze nákladů a přínosů investičních projektů“, zpracované orgány Komise (dále jen Pokyny CBA); a
- Pracovní dokument orgánů Komise č. 4 nazvaný *Pokyny k metodice provádění analýzy nákladů a přínosů* (dále jen Pracovní dokument č. 4).

Struktura této nóty vychází z následujícího:

- odstavců odpovídajících třem tématům zmiňovaným v čl. 55: (a) zdůvodnění výpočtu finanční mezery a příspěvku z fondů; (b) zdůvodnění výpočtu příjmů a odpočtů od příspěvku z fondů a refundace; (c) aplikace čl. 55.
- pododstavců, kde jsou zvažovány konkrétní problémy tří výše uvedených témat, ve stejném pořadí jako v čl. 55². Pododstavce se týkají zejména:
  - identifikace příjmů z různých druhů investičních projektů (čl. 55 odst. 1);
  - metody finanční mezery, kterou je nutné aplikovat při zvažování příjmů u projektů, jejichž příjmy lze objektivně odhadnout předem; faktorů, které je třeba zvážit (např. běžně očekávaná ziskovost jednotlivých kategorií investic) při aplikaci této metody (čl. 55 odst. 2);
  - klasifikace projektů, jejichž příjmy lze nebo nelze objektivně odhadnout předem (čl. 55 odst. 2); čl. 55 odst. 3));
  - zdůvodnění a časového rámce odpočtů v případě projektů, jejichž příjmy nelze objektivně odhadnout předem (čl. 55 odst. 3));
  - zdůvodnění a časového rámce refundací do rozpočtu EU (čl. 55 odst. 4));
  - opatření pro monitorování příjmů (čl. 55 odst. 3); čl. 55 odst. 4)) a jeho přiměřené aplikace na menší projekty (čl. 55 odst. 5));
  - identifikace rozsahu čl. 55.

---

² Jedinou výjimkou je koncepce projektů, jejichž příjmy lze objektivně odhadnout předem (čl. 55 odst. 2). Aby byla zajištěna větší srozumitelnost, druhý bod je analyzován spolu s bodem týkajícím se projektů, jejichž příjmy nelze objektivně odhadnout předem a které bere v úvahu čl. 55 odst. 3).

3. ZDŮVODNĚNÍ VÝPOČTU FINANČNÍ MEZERY

3.1 Článek 55 odst. 1): Identifikace příjmů

„Pro účely tohoto nařízení se projektem vytvářejícím příjmy rozumí jakákoli aktivita zahrnující investici do infrastruktury, jejíž použití podléhá poplatkům hrazeným přímo uživateli, nebo jakákoli aktivita zahrnující prodej nebo pronájem pozemků nebo budov, nebo jakékoli jiné poskytování služeb za úplatu.“

Cílem tohoto odstavce je definovat pojem příjmů, ke kterým je třeba přihlížet při určování maximálních částek způsobilých pro příspěvek z fondů na projekty vytvářející příjmy. V tomto ohledu je třeba učinit dvě následující poznámky.

Za prvé, nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 klade ve srovnání s předchozím programovým obdobím větší důraz na důležitost příjmů při výpočtu příspěvků z fondů.

V předchozích programových obdobích se sice rovněž přihlíželo k příjmům, avšak pouze za účelem určení maximální míry pomoci pro projekty spolufinancované z Fondu soudržnosti nebo ERDF. Ve skutečnosti, v souladu s čl. 29 odst. 4) nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, bylo při určování příspěvků nezbytné *přihlížet* k příjmům, protože příspěvek Společenství podléhal omezením. Jedno omezení se týkalo maximální stanovené míry spolufinancování podle čl. 29 odst. 3) nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, a druhé maximální míry spolufinancování projektů vytvářejících značné čisté příjmy podle čl. 29 odst. 4) tohoto nařízení. Stejným způsobem, v souladu s čl. 7 odst. 2) nařízení (ES) č. 1164/1994, výše pomoci z Fondu soudržnosti byla stanovována s přihlédnutím ke značným čistým příjmům, které projekty měly vytvářet.

Naopak čl. 55 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 stanoví, že příjmy *snižují* investiční náklady, jež mohou být považovány za způsobilé náklady. Jinými slovy, v předchozím programovém období bylo přihlíženo k příjmům za účelem identifikace maximální výše spolufinancování platné pomoci, zatímco v současném období příjmy výrazněji proporcionálně snižují maximální způsobilé náklady.

Za druhé, abychom objasnili, co se rozumí příjmy, je třeba specifikovat metodu finanční mezery spolu s jejími cíli a klíčovými kroky.

3.1.1. Zohlednění příjmů při výpočtu veřejné intervence

Cílem zvažování příjmů v rámci finanční analýzy je definovat část investičních nákladů, jež může být financována samotným projektem (např. poplatky, mýtné, atd.), za účelem identifikace části investičních nákladů, pokud existuje, kterou je třeba financovat pomocí veřejného příspěvku (např. přímé příspěvky, stínové mýtné atd.). Cílem veřejného příspěvku je zajistit určitou úroveň finanční ziskovosti investic.

3.1.2. Finanční ziskovost investic

„Finanční ziskovost investice“ je schopnost projektu vytvářet další finanční zdroje (tj. zisky), v porovnání s investovanými finančními zdroji, *nezávisle na tom*, jak projekt bude financován. Jinými slovy, je to vlastní schopnost projektu dosahovat finanční návratnosti, aniž by bylo přihlíženo ke cashflow na základě úvěrů, soukromému kapitálu, nebo vládním příspěvkům (např. příspěvkům). Je třeba si povšimnout, že jedním z klíčových ukazatelů

finanční ziskovosti investic je čistá současná finanční hodnota, daná rozdílem mezi diskontovanými čistými příjmy projektu³ a investičními náklady projektu odvozenými z analýzy cashflow.⁴⁵

3.1.3 Finanční mezera

Metodou používanou pro určení příspěvku z fondů na projekty vytvářející příjmy je takzvaná metoda „finanční mezery“. Finanční mezera je rozdíl mezi současnou hodnotou investičních nákladů na projekt a čistým příjmem⁶. Finanční mezera proto vyjadřuje část investičních nákladů na projekt, jež nemůže být financována samotným projektem a jež proto musí být financována formou příspěvků. Tato metoda se používá ze dvou hlavních důvodů: za prvé, aby bylo na jedné straně zajištěno, že projekt má dostatečné zdroje pro svou realizaci, a na druhé straně že není přefinancován⁷; za druhé, aby byla zajištěna minimální úroveň ziskovosti projektu za účelem vypůjčení si finančních prostředků⁸.

3.1.4 Klasifikace peněžních příjmů

Na základě toho, co bylo dosud řečeno, lze peněžní příjmy rozlišovat:

- Příjmy, tj. peněžní příjmy *přímo hrazené uživateli* za zboží a/nebo služby poskytované investičním projektem, například poplatky za užívání infrastruktury, prodej nebo pronájem pozemků nebo budov nebo poplatky za služby, za které odpovídají přímo uživatelé;
- Jiné peněžní příjmy, tj. soukromé a veřejné příspěvky a/nebo finanční zisky, jež nepocházejí z poplatků, mýtného, nájemného nebo jakékoli jiné formy poplatku, za které přímo odpovídají uživatelé.

Rozdělení je jasné z obr. 1:

---

³ Diskontovaný čistý příjem se rovná rozdílu mezi (a) součtem diskontovaných příjmů a diskontované zůstatkové hodnoty a (b) diskontovanými provozními náklady.

⁴ To znamená, že nesmí být přihlíženo k nákladům, jako jsou odpisy. Tato výjimka je rovněž zdůvodněna tím, že cílem příslušných finančních prostředků je nahrazení investice po ukončení jejího časového horizontu. To znamená, že pokud je přihlíženo k odpisům, EU bude financovat jak současnou, tak budoucí investici.

⁵ Na základě shora uvedeného tvrzení musí metoda finanční mezery vycházet ze ziskovosti investic. To znamená, že všeobecně náklady a příjmy jsou náklady a příjmy vznikajícími investorovi. Avšak pokud vlastník a provozovatel nejsou tatáž osoba, musí být provedena obvykle konsolidovaná finanční analýza. Tak tomu bude v případě určování skutečné ziskovosti investic nezávisle na cashflow mezi investory a provozovateli. V tomto případě je zřejmé, že příjmem, ke kterému musí být přihlédnuto v případě finanční mezery, je příjem provozovatele. Konsolidované analýzy musí být rovněž prováděny v případech, kdy různé části infrastruktury jsou řízeny různými provozovateli.

⁶ Podle druhého pododstavce čl. 55 odst. 2), „Pokud nejsou pro spolufinancování způsobilé veškeré investiční náklady, přiděluje se čistý příjem v poměrné výši na způsobilé a nezpůsobilé části investičních nákladů“ (viz část 3.2.2 této nóty).

⁷ Čistá současná finanční hodnota projektu bude ve skutečnosti v prvním případě záporná a ve druhém případě kladná.

⁸ Část investičních nákladů „zahrnutá“ do diskontovaných čistých příjmů může být ve skutečnosti financována formou půjčky.

Příklady: Obrázek 1: Příjmy a jiné peněžní příjmy

Peněžní příjmy	
Příjmy: peněžní příjmy přímo hrazené uživateli	Jiné peněžní příjmy
Poplatky za užívání infrastruktury, prodej nebo pronájem pozemků nebo budov, nebo poplatky za služby, za které přímo odpovídají uživatelé	Soukromé a veřejné příspěvky anebo finanční příjmy, jež nepocházejí z poplatků, mýtného, nájemného nebo jakékoli jiné formy poplatků, za které přímo odpovídají uživatelé
Finanční mezera/Finanční ziskovost investice (čl. 55)	Finanční ziskovost národního kapitálu

Pro snazší pochopení shora uvedených koncepcí uvádíme dále některé příklady týkající se tří různých kategorií projektů vytvářejících příjmy, na které odkazuje čl. 55 odst. 1).⁹

„Infrastruktura, jejíž užívání podléhá poplatkům, které přímo hradí uživatelé.“

Dálnice

- Příjmy: mýtné účtované řidičům za užívání dálnic.
- Jiné peněžní příjmy: stínové mýtné vlády pro provozovatele projektů.

Železnice

- Příjmy: jízdenky placené cestujícími¹⁰.
- Jiné peněžní příjmy: vládní příspěvky na provozní náklady.

„jakákoli aktivita zahrnující prodej nebo pronájem pozemků nebo budov“

Technologické parky

- Příjmy: ceny anebo nájemné placené uživateli za užívání budov a služeb poskytovaných v rámci projektu.
- Jiné peněžní příjmy: příspěvek soukromého kapitálu, příjmy z úvěrů.

Kulturní budovy

- Příjmy: nájemné za výstavy, atd.
- Jiné peněžní příjmy: dotace od veřejných orgánů nebo soukromých dárců.

⁹ Je třeba si uvědomit, že tyto příklady jsou uváděny čistě jako ilustrace usnadňující pochopení těchto koncepcí. Nevytvářejí žádnou typologii projektů. Vzhledem k různým příslušným aktivitám se může stát, že jednotlivé projekty přesně nezapadají do typologie, kterou zde uvádíme. Avšak nezávisle na kategorii, do které patří, projekty vytvářející příjmy podléhají stejným pravidlům.

¹⁰ Pokud uvažujeme různorodé situace na železnicích jednotlivých členských států, je možné, že poplatky hrazené provozovateli železnic (poplatky za přístup) by se měly považovat za příjem podle čl. 55 odst. 1) namísto jízdného placeného cestujícími. V podstatě, pokud se projektu účastní více než jeden provozovatel, příjmy, které je třeba brát v úvahu při výpočtu způsobilých výdajů, jsou příjmy přímo hrazené provozovateli prostřednictvím poplatků.

„jakékoli jiné poskytování služeb za úplatu“

Čištění odpadních vod a zpracování odpadu

- Příjmy: poplatky placené uživateli.
- Jiné peněžní příjmy: příspěvek soukromého kapitálu.

***

Závěry. Při určování finanční mezery definované v čl. 55 odst. 2) je třeba přihlížet pouze k příjmům definovaným jako peněžní příjmy *přímo hrazené uživateli*. Jiné peněžní příjmy nesmí být do určování finanční mezery zahrnuty, i když mohou být zvažovány v analýze ziskovosti národního kapitálu.

3.2. Článek 55 odst. 2): Metoda finanční mezery

„Způsobilé náklady na projekty vytvářející příjmy nesmí přesáhnout současnou hodnotu investičních nákladů minus současná hodnota čistých příjmů z investic během určitého referenčního období u:

- (a) investic do infrastruktury; nebo
- (b) jiných projektů, u kterých lze objektivně odhadnout příjmy předem.

Pokud nejsou pro spolufinancování způsobilé všechny investiční náklady, musí být čisté příjmy alokovány na poměrném základě na způsobilou i nezpůsobilou část investičních nákladů.

Při výpočtu musí řídicí orgán vzít v úvahu referenční období vhodné pro příslušnou kategorii investice, kategorii projektu, běžně očekávanou ziskovost příslušné kategorie investice, aplikaci zásady „znečišťovatel platí“, a pokud je to vhodné, majetkové poměry související s relativní prosperitou příslušného členského státu.“

3.2.1 Způsobilé náklady a finanční mezera

V souladu s první větou čl. 55 odst. 2) nesmí způsobilé náklady přesáhnout rozdíl mezi současnými¹¹ investičními náklady a současnými čistými příjmy, tj. finanční mezeru projektu. To lze vyjádřit následujícím vzorcem:

$$\max DEE = DIC - DNR = FG \quad (1)$$

kde

DEE jsou způsobilé diskontované náklady¹²;

FG je finanční mezera;

¹¹ Povšimněme si, že *současná* hodnota je synonymem *diskontované* hodnoty. V tomto ohledu je třeba upozornit, že Pracovní dokument č. 4 stanovuje, že 5% diskontní sazba může být použita jako orientační limit pro srovnání.

¹² Vzhledem k tomu, že způsobilé náklady, na které zde odkazujeme, jsou odvozeny od diskontovaných hodnot, jsou zcela určitě diskontovanou hodnotou.

DIC jsou diskontované investiční náklady;

DNR jsou diskontované čisté příjmy.

V souladu s čl. 55 odst. 2) je nutné zvažovat právě „čisté příjmy z investice“. To znamená, že při výpočtu financování lze brát v úvahu pouze *rozdílový* čistý příjem plynoucí z investice. Čistý příjem tvoří rozdíl mezi příjmem a provozními náklady¹³.

Projekty, jejichž příjmy jsou nižší než provozní náklady. Pokud jsou příjmy z projektů nižší než provozní náklady (tj. záporné čisté příjmy), je zřejmé, že se nemohou podílet na investičních nákladech na financování projektu nepřímo, prostřednictvím vypůjčení si finančních prostředků nebo získáním kapitálu investorů. Vzhledem k tomu, že cílem metody finanční mezery je identifikovat část investičních nákladů projektu, jež nemůže být financována samotným projektem, u projektů se zápornými čistými příjmy není nezbytné aplikovat tuto metodu pro účely identifikace příspěvku z fondů. Protože provozní náklady nejsou hrazeny z příjmů, je nezbytná analýza finanční udržitelnosti, za účelem ověření, že během celého časového horizontu projektu bude existovat dostatek finančních prostředků na úhradu příslušných nákladů.

Proto, aby bylo zjištěno, zda určitá aktivita představuje či nepředstavuje projekt vytvářející příjmy podle čl. 55 odst. 1) a zda je nutné použít metodu finanční mezery, není nutné brát v úvahu zbytkovou hodnotu infrastruktury. Například investice do nové silnice, která nepodléhá výběru mýtného nebo jinému příjmu placenému uživateli, se na konci referenčního období nestane projektem vytvářejícím příjmy jen díky zbytkové hodnotě silnice. Pokud je však stanoveno, že projekt bude vytvářet příjmy v souladu se čl. 55 odst. 1), a pokud je možné tento příjem předem objektivně odhadnout pomocí metody finanční mezery, pak je nutné při výpočtu vzít v úvahu zbytkovou hodnotu. Dále je nezbytné, aby úspory provozních nákladů vytvořené projekty byly při výpočtu pomocí finanční mezery brány v úvahu.

Úspory provozních nákladů je možné ignorovat, pokud je možné prokázat, že jsou vyváženy odpovídajícím snížením provozních dotací.

***

Závěry. V tomto odstavci jsme prokázali, že finanční mezera se rovná rozdílu mezi diskontovanými investičními náklady a diskontovanými čistými příjmy. Proto její aplikace umožňuje: (1) aby projekty měly dostatečné finanční zdroje pro realizaci, avšak aby nebyly přefinancovány; (2) aby podporovatelé projektu nesli kapitálové náklady nezbytné vedle příspěvků.

3.2.2 Alokace na poměrném základě

„Pokud je ke spolufinancování způsobilá jen část investičních nákladů, budou čisté příjmy alokovány na poměrném základě na způsobilou i nezpůsobilou část investičních nákladů.“

¹³ Provozní náklady, které je třeba při výpočtu finanční mezery brát v úvahu, musí zahrnovat režijní náklady (tj. mzdy, suroviny, elektrickou energii), výdaje na údržbu a náklady na nahrazení krátkodobého vybavení projektu. Finanční náklady (např. platba úroků) a odpisy jsou vyňaty (odpisy nejsou součástí cashflow). Pro jednoduchost je možné při výpočtu finanční mezery ignorovat daně, avšak je nutné používat konzistentní přístup u všech projektů.

Způsobilost nákladů podléhá ustanovením nařízení Rady (ES) č. 1083/2006)¹⁴ a ustanovením konkrétních fondů¹⁵. V této souvislosti se ve druhém pododstavci čl. 55 odst. 2) uvádí, že pokud je způsobilá jen část investičních nákladů¹⁶, potom při výpočtu finanční mezery nebude přihlíženo k poměrné části čistých příjmů. Například, pokud je způsobilých pouze 80 % diskontovaných investičních nákladů¹⁷, což znamená, že 20 % diskontovaných investičních nákladů není způsobilých, potom 20 % diskontovaných čistých příjmů rovněž nemůže být zvažováno při použití metody finanční mezery. To znamená, že musíme vynásobit diskontované čisté příjmy i investiční náklady 80 %, tj.

$$DEE = FG * 0,8 = FG * P \quad (2)$$

kde P je procento dané poměrem diskontovaných způsobilých nákladů vůči diskontovaným investičním nákladům.

Diskontované způsobilé náklady vynásobené mírou spolufinancování EU (CR_{EU}) budou poté použity pro určení diskontovaného příspěvku EU, DG_{EU}

$$DG_{EU} = DEE * CR_{EU} \quad (3)$$

z čehož je možno odvodit příspěvek EU v nediskontovaných hodnotách. Číselný příklad je uveden níže.

Číselný příklad

Předpokládejme, že diskontované investiční náklady investičního projektu se rovnají 100 EUR a diskontované čisté příjmy se rovnají 60 EUR, takže maximální diskontované způsobilé náklady se rovnají 40 EUR. Dále předpokládejme, že koupě pozemku nezbytného pro realizaci investice se rovná 24 EUR. Protože podle čl. 7 odst. 1(b) nařízení Rady (ES) č. 1080/2006 nemohou být náklady na pozemek obvykle vyšší než 10 % způsobilých nákladů¹⁸, potom lze počítat pouze se $(0,1 * 40 =)$ 4 EUR jako způsobilými náklady za pozemek, a 20 EUR tudíž nepředstavuje způsobilé náklady. Při dodržení toho, co je uvedeno v čl. 53 odst. 2), protože nezpůsobilé náklady představují 20 % diskontovaných investičních nákladů, musíme přidělit 20 % čistých příjmů na nezpůsobilé náklady a 80 % čistých příjmů na způsobilé náklady. Toho dosáhneme vynásobením finanční mezery podílem diskontovaných způsobilých investičních nákladů, P, tj.

$$DEE = FG * P = (100 - 60) * 0,8 = 32 \quad (4)$$

kde DEE jsou diskontované způsobilé náklady, tj. výše investičních nákladů, jež po

¹⁴ Viz čl. 56. Povšimněme si zvláště toho, že čl. 56 odst. 4) odkazuje rovněž na pravidla způsobilosti stanovená na národní úrovni.

¹⁵ Pokud jde o ERDF, čl. 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1080/2006; pokud jde o Fond soudržnosti, čl. 3 nařízení Rady (ES) č. 1084/2006; pokud jde o ESF, čl. 11 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006.

¹⁶ Je třeba si povšimnout toho, že shora uvedená zákonná ustanovení zahrnují rovněž pravidla týkající se způsobilosti nákladů během provozní etapy projektu.

¹⁷ Je zřejmé, že při provedení srovnání musí být porovnány možné diskontované investiční náklady s diskontovanými způsobilými náklady.

¹⁸ S výjimkou výjimečných a řádně odůvodněných případů týkajících se operací souvisejících s ochranou životního prostředí v případě ERDF.

vynásobení mírou spolufinancování EU určuje diskontovaný příspěvek EU, tj.

$$DG_{EU} = 32 * 0,75 = 24 \quad (5)$$

Z čehož je možné odvodit příspěvek z fondů v nediskontovaných hodnotách, jak je uvedeno v Příloze I.

***

Závěry: Alokace příjmů na poměrném základě na způsobilé náklady se provádí vynásobením finanční mezery poměrem diskontovaných způsobilých nákladů vůči diskontovaným investičním nákladům. Výsledná hodnota, diskontované způsobilé náklady, vynásobená mírou spolufinancování, určuje diskontovaný příspěvek z fondů, ze kterého může být odvozena příslušná nediskontovaná hodnota. Vzhledem k jejich důležitosti jsou v další tabulce shrnuty tři klíčové kroky výpočtu finanční mezery.

Tři klíčové kroky výpočtu příspěvku z fondů

První krok: finanční mezera

$$\max DEE = DIC - DNR = FG \quad (6)$$

kde: DEE jsou způsobilé náklady;
FG je finanční mezera;
DIC jsou diskontované investiční náklady;
DNR jsou diskontované čisté příjmy.

Druhý krok: diskontované způsobilé náklady:

$$DEE = FG * P \quad (7)$$

kde: DEE jsou diskontované způsobilé náklady;
P je procento odpovídající poměru diskontovaných způsobilých nákladů vůči diskontovaným investičním nákladům.

Třetí krok: příspěvek z fondů

$$DG_{EU} = DEE * CR_{EU} \quad (8)$$

kde: CR_{EU} je míra spolufinancování EU
 DG_{EU} je diskontovaný příspěvek z fondů

3.2.3 Kategorie investic a referenční období

„Při výpočtu bere řídící orgán v úvahu referenční období přiměřené pro kategorii dotyčné investice, kategorii projektu (...)“

Referenční období neboli časový horizont projektu je počet let ziskové ekonomické životnosti, tj. časové období, po jehož ukončení musí být investice nahrazena.

Příklady¹⁹: Kategorie investic a referenční období

Investiční sektor	Časový horizont
Železnice	30
Silnice	25
Vodohospodářství	30
Energetika	25
Telekomunikace	15
Průmysl	10
Jiné služby	15

Řídící orgány musí vzít řádně v úvahu referenční období, protože čím delší je časový horizont, tím vyšší jsou čisté příjmy, ke kterým musí být přihlédnuto při výpočtu finanční mezery. Avšak je třeba mít na paměti, že: (a) z důvodu diskontu čisté příjmy vznikající daleko v budoucnu postupně ztrácí na významu; (b) náhradou za zbývajících příjmů je zůstatková hodnota.

3.2.4. Běžně očekávaná ziskovost jednotlivých kategorií investic

„Při výpočtu bere řídící orgán v úvahu (...) běžně očekávanou ziskovost dané kategorie investice (...)“

Abychom vysvětlili, co se rozumí běžně očekávanou ziskovostí jednotlivých kategorií investic, zvažme podrobněji koncepci ziskovosti finančních investic, na kterou odkazuje část 3.1.2, prostřednictvím následujícího číselného příkladu.

Číselný příklad

Jak bylo uvedeno v části 3.1.2, ziskovost investic lze definovat jako schopnost projektu vytvářet další finanční zdroje (tj. zisky) v porovnání s investovanými finančními zdroji. V tomto ohledu je jedním z ukazatelů, jenž může být použit, čistá současná finanční hodnota investice (FNPV/C), tj. rozdíl mezi diskontovanými čistými příjmy a diskontovanými investičními náklady, jenž může být vyjádřen (za použití dosud používaných matematických symbolů) takto:

$$FNPV/C = DNR - DIC \quad (9)$$

Nyní pro jednoduchost předpokládejme, že projekt trvá dva roky. V prvním roce budou pouze vynaloženy investiční náklady, jež se rovnají 1 EUR, přičemž v druhém roce vzniknou pouze čisté příjmy, jež se rovnají 3,15 EUR. Dále předpokládejme, že nezbytný kapitál je možno si půjčit prostřednictvím bankovního systému a že příslušná úroková sazba (tj. dodatečná cena, jež bude zaplacená za 1 EUR) činí 5 %. Protože v druhém roce čisté příjmy dosáhnou 3,15 EUR, podporovatel projektu by si mohl v prvním roce půjčit částku rovnající se čistému příjmu (3,15 EUR), s odečtením nákladů na vypůjčení peněz, tj. částky uvedené v následující rovnici:

$$DNR = \underline{3,15} = 3 \quad (10)$$

¹⁹ V této souvislosti viz Pokyny CBA.

(1+0,05)

Ze vzorce 10 je patrné, že podporovatel projektu si může v prvním roce půjčit maximálně 3 EUR a že v druhém roce je schopen splatit částku rovnající se $3 \cdot (1,05)$ EUR = 3,15 EUR. Za použití hodnoty převzaté z rovnice 10 v rovnici 9 získáme čistou současnou finanční hodnotu zvažované investice rovnající se:

$$FNPV/C = \frac{3,15}{(1+0,05)} - 1 = 2 > 0 \quad (11)$$

Podle rovnice 11 bude podporovatel projektu schopen splatit nezbytný kapitál včetně jeho nákladů a rovněž získat další finanční zdroje (2 EUR): zvažovaný projekt tedy bude *schopný vytvářet zisk*.

Faktory ovlivňující finanční ziskovost investic jsou faktory ovlivňující (a) příjmy; (b) investiční a provozní náklady.

Pokud jde o příjmy, sestávají ze dvou částí: (a) poplatků/nájemného/plateb a (b) počtu uživatelů a/nebo množství zboží/služeb poskytovaných v rámci projektu. Část (a) závisí na politice zvolené na národní/regionální/místní úrovni, zatímco část (b) závisí na skutečné a předvídatelné poptávce, jež může být ze své strany také ovlivněna řadou faktorů.²⁰

Pokud jde o investiční a provozní náklady, jsou rovněž výsledkem dvou prvků: (a) povahy vstupů (např. druhu pracovních sil) a tudíž jejich jednotkové ceny; (b) příslušných množství (např. počtu pracovníků). Povaha vstupů a jejich ceny závisí na jedné straně na volbě provedené na úrovni projektu, například volbě technologie (spalovna/zavážka), umístění (silnice přes rovinu nebo hornaté území) a velikosti (počet pruhů dálnice), a na druhé straně na struktuře ekonomiky a příslušných vládních politikách, které projekt ovlivňují prostřednictvím cen a množství vstupů (cenách elektřiny a energetické politiky; dostupnosti nekvalifikovaných pracovních sil a mzdové politiky).

Při zvažování všech výše uvedených faktorů nelze stanovit konkrétní úroveň ziskovosti jednotlivých investičních sektorů ani jednotlivých členských států. Avšak pokud jsou výše uvedené faktory široce homogenní (například u projektů ve stejném investičním sektoru realizovaných ve stejném makroregionu, kde jsou struktura ekonomiky a vládní politika podobné), lze zjistit běžně očekávanou ziskovost.

Znalost běžně očekávané ziskovosti může být důležitá pro objasnění přibližného plánu financování (např. kombinace grantu a úvěru) požadovaného pro zvažovaný projekt. V této souvislosti je třeba uvést, že Pracovní dokument č. 4 například zdůrazňuje (str. 14), že letiště může vyžadovat relativně nízké granty (protože finanční mezera může být malá), zatímco projekty zásobování vodou a čištění odpadních vod mohou vyžadovat relativně vyšší granty, ačkoli mohou být financovány rovněž prostřednictvím úvěrů (protože z těchto projektů jsou odváděny poplatky). Tyto příklady jsou zřejmě v rozporu s projekty, jež nevytvářejí žádné příjmy, například nezaplatněné silnice, jejichž plán financování může vycházet pouze z grantů.

***

²⁰ Podrobná analýza faktorů ovlivňujících výnosy bude provedena v odst. 4.2.

Závěr: Z výše uvedeného vyplývá, že při výpočtu finanční mezery a obecně při výpočtu způsobilých nákladů musí řídicí orgány vzít v úvahu běžně očekávanou ziskovost příslušné kategorie projektu za účelem ověření, zda byl zvolen vhodný plán financování (např. grant a úvěr). To znamená, že řídicí orgány buď musí znát číselné údaje týkající se běžně očekávané ziskovosti příslušné kategorie investice, nebo mít pokyny pro výpočet této ziskovosti v daném kontextu. V tomto ohledu mohou hrát důležitou roli národní orgány (např. ministerstva financí).

3.2.5. Zásada „znečišťovatel platí“

„Při výpočtu bere řídicí orgán v úvahu (...) použití zásady „znečišťovatel platí“ (...)“

Pokud jde o výpočet finanční mezery, čl. 55 odst. 2 uvádí, že řídicí orgán musí rovněž vzít v úvahu použití zásady „znečišťovatel platí“. To znamená, že externí náklady vytvářené znečišťováním musí být hrazeny do určité míry znečišťovatelem, i když se vždy neodráží na poplatcích placených uživateli. Příklady externích nákladů jsou uvedeny dále.

Závody na zpracování odpadu. Závody na zpracování odpadu mohou vytvářet znečištění ovzduší (např. kouř ze spalovacích zařízení), znečištění půdy i znečištění vod (kapaliny ze zavážek prosakující do podzemních vod). Toto znečištění může ovlivňovat zdraví lidí a hodnotu pozemků a budov v přilehlých oblastech. Poplatky placené uživateli musí rovněž zahrnovat část nákladů úměrnou důsledkům vytvářeného znečištění.

Při použití zásady „znečišťovatel platí“ musí mít řídicí orgány na paměti, že:

- nepoužití zásady „znečišťovatel platí“ vede na jedné straně k výnosům znečišťovatelů (např. řidiči platící nižší mýtné na dálnicích) a na druhé straně vytváří ztráty občanů v oblastech zasažených znečišťováním;
- použití zásady „znečišťovatel platí“, zvláště pokud vede k preventivním/zmírňujícím opatřením, může zvýšit konsensus místního obyvatelstva, jenž může být nezbytný pro určité projekty (např. závody na zpracování odpadu);
- použití zásady „znečišťovatel platí“ vede ke zvýšení poplatků; pro tento účel je při stanovování poplatků třeba řádně zvážit aspekty rovnosti a dostupnosti poplatků (viz další část).

3.2.6 Aspekty rovnosti a dostupnosti poplatků

„Při výpočtu bere řídicí orgán v úvahu (...) případně aspekty rovnosti v souvislosti s relativní prosperitou daného členského státu.“

Při zvažování finanční ziskovosti investic se úvahy o rovnosti týkají určení dostupnosti poplatků, tj. schopnosti uživatelů platit poplatky. V tomto ohledu je možným řešením zajišťujícím dostupnost stanovit poplatky jako procento průměrného příjmu nebo nižšího příjmu skupiny obyvatel²¹, v závislosti na stávající klasifikaci příjmů obsluhované oblasti.

²¹ Několik příkladů poměrů dostupnosti viz příloha II Pracovního dokumentu č. 4.

Pro tento účel Komise řídicím orgánům doporučuje, aby řádně zvážily dostupnost poplatků, protože pokud uživatelé nebudou schopni příslušné poplatky platit, projekt může během doby svého trvání pocítit nedostatek finančních prostředků; jinými slovy, zajištění dostupnosti poplatků rovněž znamená ověření finanční udržitelnosti projektu (tj. ověření, zda existuje dostatek finančních prostředků v každém roce časového horizontu projektu). Podobně jako u problému běžně očekávané ziskovosti mohou při identifikaci kritérií pro stanovení poplatků hrát důležitou roli národní orgány.

Kromě toho je třeba uvést, že z důvodu metody finanční mezery umožní zajištění dostupnosti poplatků rovněž přidělit vyšší příspěvek z fondů – pokud jsou poplatky nízké, protože uživatelé jsou chudší, finanční mezera je větší a vede k možnosti přidělit vyšší příspěvek z fondů. Toto je v souladu s cílem přerozdělování stanoveným politikou soudržnosti EU.

4. ZDŮVODNĚNÍ ODPOČTŮ A REFUNDACÍ

4.1. Odpočty ve smyslu čl. 55 odst. 3 a refundace ve smyslu čl. 55 odst. 4

S výjimkou projektů, na něž se vztahují pravidla pro veřejnou podporu (*srov. níže o čl. 55 odst. 6*), čl. 55 předvídá pouze dvě situace týkající se projektů vytvářejících příjmy:

- projekty zahrnuté do čl. 55 odst. 2: u těchto projektů lze příjmy objektivně odhadnout předem použitím metodologie „*finanční mezery*“ ve smyslu čl. 55 odst. 2. Pokud je „*finanční mezera*“ stanovena správně a podmínky realizace projektu se podstatným způsobem nezmění, řídicí orgán v zásadě nemusí grant, který byl danému projektu přidělen, nijak měnit. Avšak pokud monitorování odhalí významné rozpory mezi předem odhadnutými příjmy a příjmy, jež budou nakonec realizovány, doporučujeme řídicím orgánům, aby vytvořily mechanismy umožňující upravit výpočet grantu. Tyto mechanismy mohou vést buď ke snížení maximálních způsobilých nákladů týkajících se daného projektu (tj. pokud jsou příjmy vyšší, než bylo původně odhadováno) a opětovné alokaci poměrného příspěvku z fondů na jiné projekty v rámci operačního programu, nebo zvýšení způsobilých částek na tento projekt (pokud předem odhadnuté příjmy nejsou realizovány dle očekávání). Tyto úpravy musí být odlišovány od „*odpočtů*“ ve smyslu čl. 55 odst. 3 a od „*refundací*“ ve smyslu čl. 55 odst. 4.

- projekty zahrnuté do čl. 55 odst. 3: u těchto projektů z různých důvodů (viz vysvětlení uvedená v části 4.2) „*objektivně není možno odhadnout příjmy předem*“ a příjmy dosahované daným projektem do pěti let od jeho dokončení musí být odečteny od způsobilých nákladů vykázaných Komisi. Jinými slovy, těchto projektů se netýká metoda „*finanční mezery*“, přičemž pětileté referenční období je považováno za dostatečně přiměřené k tomu, aby bylo možno vyhodnotit příjmy, ke kterým bude přihlédnuto při výpočtu příspěvku z fondů na tyto projekty. Tyto *odpočty* mohou být prováděny do uzavření operačního programu.

Pouze pokud aktivity²² vytvářejí příjmy, ke kterým nebylo přihlédnuto podle čl. 55 odst. 2 nebo čl. 55 odst. 3, příslušné částky musí být „*refundovány*“ do souhrnného rozpočtu EU (čl. 55 odst. 4). Tyto refundované částky jsou pro operační program definitivně ztraceny, protože refundace platí pouze po uzavření operačního programu.

---

²² S výjimkou aktivit uvedených v čl. 55 odst. 5, tj. aktivit, jejichž celkové náklady jsou nižší než 200 tis. EUR (viz část 4.6.2 této nóty).

4.2. Čl. 55 odst. 2 a čl. 55 odst. 3: klasifikace projektů s ohledem na možnost objektivního odhadu příjmů předem

Cílem této části je poskytnout pokyny pro realizaci čl. 55 odst. 3 s ohledem na identifikaci příjmů, jež nemohou být objektivně odhadnuty, a s ohledem na identifikaci příjmů, jež mohou být objektivně odhadnuty podle čl. 55 odst. 2.

Za tímto účelem se v této části zaměříme nejprve na faktory ovlivňující možnost odhadování příjmů předem a poté na přehlednou klasifikaci zdrojů příjmů podle možnosti jejich objektivního odhadu předem, spolu s faktory, jež tuto možnost ovlivňují.

Aby bylo možno aplikovat metodu finanční mezery, je nezbytné provést prognózu toku nákladů a příjmů během časového horizontu projektu. V tomto ohledu je třeba si připomenout, že příjmy jsou výsledkem dvou prvků: (a) poplatků/nájemného/plateb (dále jen „poplatků“); (b) počtu uživatelů a/nebo množství zboží/služeb poskytovaných v rámci projektu.

Poplatky jsou určovány politickými rozhodnutími a závisí na: současných politických opatřeních (např. poplatky za zpracování odpadu účtované uživatelům nebo mýtné na dálnicích); očekávaných změnách regulačního rámce (např. použití zásady „znečišťovatel platí“ může změnit účtované poplatky). Počet uživatelů závisí na všech faktorech ovlivňujících poptávku po zboží/službě, která je poskytována v rámci příslušného investičního projektu. Aby bylo možno objasnit faktory ovlivňující poptávku, obsahuje tato informační nota několik příkladů, kdy příjmy mohou být objektivně odhadnuty předem (např. doprava a zpracování odpadu) a kdy příjmy nemohou být objektivně odhadnuty předem (např. projekty na výzkum a vývoj technologií).

Příklady projektů, kdy příjmy mohou být objektivně odhadnuty předem

- ***Doprava***

Je třeba vzít v úvahu následující faktory:

- a. socioekonomické charakteristiky oblasti;
- b. příjmy vytvářené touto oblastí;
- c. rozdělení příjmů mezi různá místa;
- d. přidělení příjmů;
- e. porovnání výsledků se skutečnými údaji o dopravě.

Analýza poptávky musí zahrnovat:

1. *současnou poptávku*: jde o údaje o dopravě ve výchozím roce zjištěné podle výše uvedených faktorů, s přihlédnutím k současnému stavu příslušné dopravní infrastruktury;
2. *nově vzniklou poptávku*: jde o dopravu ve výchozím roce umožňující veškeré příslušné změny infrastruktury na základě projektu s ohledem na vytváření příjmů, rozdělení příjmů, rozdělení způsobů dopravy a přidělení příjmů;

3. *plánovanou poptávku*: jde o údaje o dopravě včetně makroekonomických a sektorových prognóz a odhadů pružnosti poptávky po dopravě na základě nediferencovaných nákladů²³ a příjmů.

- **Zpracování odpadu**

Při určování poptávky po zpracování odpadu je třeba vzít v úvahu následující faktory:

- a. hlavní aglomerace produkující odpad, jenž musí být zpracován, popsán s ohledem na počet obyvatel, demografické trendy a migraci;
- b. hlavní výrobní aktivity produkující odpad, jenž musí být zpracován, spolu s jejich očekávaným růstem;
- c. zvyky a možné vývojové trendy zvyků, např. recyklace;
- d. potenciální nové technologie ovlivňující množství a typ odpadu, jenž musí být zpracován.

Analýza poptávky musí zahrnovat:

1. *současnou poptávku*, tj. dnešní poptávku danou nejen množstvím a typem produkovaného odpadu, nýbrž rovněž stávající infrastrukturou;
2. *nově vzniklou poptávku*, tj. poptávku vznikající na základě nových uživatelů – nová infrastruktura může obsluhovat větší oblast;
3. *plánovanou poptávku* na základě předvídatelných změn vyplývajících ze čtyř výše uvedených faktorů a předvídatelných změn regulačního rámce.

Příklad projektů, kdy příjmy nemohou být objektivně odhadnuty předem

- **Inovační centrum**

Na rozdíl od předchozích příkladů, u některých projektů, jejichž klíčovým rysem je inovace, kdy nelze doložit poptávku, protože jde o *poptávku vytvářenou nabídkou* (tj. samotná inovace vytváří poptávku), nelze příjmy objektivně odhadnout předem. Jinými slovy, vzhledem k nedostatku údajů a předchozích zkušeností lze formulovat odhady, jež jsou však vysoce subjektivní. Příklady tohoto druhu projektů lze nalézt v prioritách uvedených v čl. 4 odst. 1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 (např. výzkumné ústavy a výzkumná a technologická centra).

Čl. 55 odst. 2 stanoví:

„Způsobilé výdaje na projekty vytvářející příjmy nepřevýší současnou hodnotu investičních nákladů, po odečtení současné hodnoty čistého příjmu z investice za konkrétní referenční období, na:

(a) investice do infrastruktury nebo

(b) jiné projekty, u kterých lze **příjmy předem objektivně odhadnout**.“

²³ Nediferencované náklady na dopravu jsou součtem peněžních nákladů (např. vlakové jízdenky) a nepeněžních nákladů (časová hodnota).

Čl. 55 odst. 3 stanoví:

„Pokud **není objektivně možné odhadnout příjmy předem**, odečtou se příjmy vytvořené do pěti let od dokončení operace od výdajů vykázaných Komisi. Odečtení provede certifikační orgán nejpozději při částečném nebo konečném uzavření operačního programu. Žádost o platbu konečného zůstatku se opraví odpovídajícím způsobem.“

Čl. 55 odst. 2 a čl. 55 odst. 3 tedy provádějí klasifikaci projektů na základě možnosti objektivně odhadnout příjmy předem. Jak je uvedeno výše, možnost objektivně odhadnout příjmy předem je dána faktory, na nichž závisí poplatky a poptávka. Tato orientační klasifikace je přehledně uvedena v následující tabulce.

Možnost odhadu příjmů	Poplatky	Odhadovaná poptávka
Odhad příjmů předem je objektivně možný (čl. 55 odst. 2)	Jasně stanovená politická volba Předvídatelná politika	Dostupné modely a údaje Odborná stanoviska na základě modelů a údajů
Odhad příjmů předem je objektivně nemožný (čl. 55 odst. 3)	Nedostatek údajů. Nová poptávka vytvářená nabídkou.	Nedostatek údajů. Odborná stanoviska jsou vysoce subjektivní.

***

Závěry. Klasifikace projektů na projekty, jejichž příjmy mohou nebo nemohou být odhadnuty předem, závisí na řadě faktorů ovlivňujících možnost prognózování určujících faktorů příjmů: poplatků a poptávky. V této části byly identifikovány klíčové prvky nezbytné pro prognózování poplatků a poptávky. Z výše uvedené tabulky vyplývá, že nejdůležitějšími z těchto faktorů jsou dostupnost konzistentních údajů a předchozí zkušenost s podobnými investičními projekty.

4.3. Čl. 55 odst. 3: odpočty u projektů, jejichž příjmy nelze objektivně odhadnout předem

Pokud jde o projekty, jejichž příjmy nelze objektivně odhadnout předem, čl. 55 odst. 3 odkazuje na *odpočet* týkající se příjmů vytvořených do pěti let od dokončení operace. Tento odpočet musí být proveden certifikačním orgánem nejpozději při částečném nebo konečném uzavření operačního programu. Na obr. 2 je znázorněn možný případ projektu, jehož příjmy (v období 2011-2013) nebyly odhadnuty předem.

Obrázek 2: Odpočty

Projekt				
2007	2011	2013	2016	C/R
C= náklady R= příjmy				
Operační program				
	Konečné datum způsobilosti nákladů		Konečné uzavření operačního programu	

	31.12. 2015	
		Nejpozdější datum pro odpočty

V horní části obr. 2 je předpokládáno, že investiční etapa projektu trvá od 1.1. 2007 do 31.12. 2010. Proto příjmy, jež musí být vzaty v úvahu, jsou příjmy vytvořené v období od 1.1. 2011 do 31.12. 2015.

4.4. Čl. 55 odst. 4: refundace

Čl. 55 odst. 4: „Pokud se nejpozději tři roky po ukončení operačního programu zjistí, že určitá operace vytvořila příjmy, které nebyly zohledněny podle odstavců 2 a 3, jsou tyto příjmy vráceny do souhrnného rozpočtu Evropské unie v poměru k příspěvku z fondů.“

Zdůvodnění a časový rámec refundace

Čl. 55 odst. 4) se týká refundace příjmů do rozpočtu EU po uzavření operačního programu. Tyto refundace musí být provedeny nejpozději tři roky po uzavření operačního programu v případě, že příslušná operace vytvořila příjmy, *jež nebyly zohledněny podle čl. 55 odst. 2) a čl. 55 odst. 3).*

U projektů, na které se vztahuje čl. 55 odst. 2), jsou refundace požadovány, pokud se po uzavření programu, a to nejpozději tři roky po jeho uzavření, zjistí, že: (a) při výpočtu finanční mezery nebyly zohledněny určité zdroje příjmů vytvářené projektem a/nebo se po výpočtu finanční mezery objevily nové zdroje příjmů (např. nezaplatněná silnice, na které je později vybíráno mýtné); (b) došlo ke změnám v politice poplatků takového rozsahu, že zpochybní přesnost výpočtu finanční mezery. V každém případě změny v poptávce nebo jiných externích ekonomických faktorech (např. nepředvídatelná cenová inflace) s neadekvátní aplikací metody pro výpočet finanční mezery nesouvisejí a nejsou tedy důvodem k refundaci²⁴. Odchyly od scénářů (a) a (b) budou sledovány prostřednictvím adekvátního monitorování příjmů vytvářených projekty.

Limit, po jehož překročení by se refundace mohla uskutečnit, může představovat 10% odchylku ve finanční mezeře. To znamená, že pokud se finanční mezera liší o méně než 10 %, není možné refundaci provést. V zásadě je však odchylka od finanční mezery převyšující 10 % považována Komisí za úroveň odchylky signalizující nesprávný způsob výpočtu finanční mezery na začátku projektu. Na straně příjmů takových projektů musí existovat dostatečné monitorování, jehož cílem je zjistit situace, které mohou vést k refundacím, jakož i úroveň výsledné odchylky na straně příjmů.

U projektů, na které se vztahuje čl. 55 odst. 3), jsou refundace požadovány, pokud se po ověření zjistí, že ne všechny příjmy vytvářené podle čl. 55 odst. 3) byly již dříve odečteny (jinými slovy pokud čisté příjmy reálně vytvořené během pěti let referenčního období převyšují odečtené příjmy). Za těchto okolností došlo v průběhu provádění programu

²⁴ Pokud je však zjištěno, že příjmy byly za účelem maximalizace příspěvků na určité projekty svévolně podceněny, bude tato skutečnost příčinou nesrovnalostí, které lze řešit podle čl. 98 a 99 nařízení (ES) č. 1083/2006, tj. prostřednictvím finanční opravy, nikoli refundace ve smyslu čl. 55 odst. 4).

k nesprávné aplikaci čl. 55 odst. 3). Čl. 55 odst. 4) se použije také v případě, kdy pětileté období po uzavření operace končí po uzavření programu (tj. kdy odpočty již nejsou uskutečnitelné) a nejpozději tři roky po uzavření daného programu.

Čl. 55 odst. 4) uvádí, že pro všechny projekty²⁵, na které se vztahuje čl. 55, platí, že příjmy, které nebyly již dříve zohledněny, musí být vráceny do souhrnného rozpočtu Evropské unie v poměru k příspěvku z fondů. Formulace „v poměru k příspěvku z fondů“ znamená, že refundace by měla být rovna částce odpovídající procentu dodatečných příjmů v souladu s mírou spolufinancování EU. Např. pokud dodatečné příjmy činí 100 EUR a míra spolufinancování EU je 75 %, potom refundace by měla být rovna 75 EUR.

Zdůvodnění refundace. Jak je uvedeno v části 3.1.3, rozsah finanční mezery má zajistit, aby díky příspěvkům projekty dosáhly minimální úrovně ziskovosti pro půjčku finančních prostředků, avšak vypočteny budou s přihlédnutím k čistým příjmům tak, aby projekty nebyly přefinancovány²⁶. Pokud se tedy čisté příjmy po uzavření programu podstatným způsobem zvýší, potom se finanční mezera zúží a je třeba provést důslednou refundaci EU. Tato refundace se tudíž musí rovnat rozdílu mezi příspěvkem z fondů s odhadovanými příjmy a příspěvkem z fondů vypočteným s přihlédnutím k novým příjmům, tj.

$$RF = G_{EU}^t - G_{EU}^c \quad (12)$$

kde RF je refundace, jež má být provedena do rozpočtu EU;

G_{EU}^t je předběžně vypočtený příspěvek z fondů;

G_{EU}^c je příspěvek z fondů včetně dodatečných příjmů ověřených nejpozději tři roky od uzavření programu.

Měli bychom si povšimnout, že ačkoli čl. 55 odst. 3) a čl. 55 odst. 4) řeší změny ve výši příjmů, vzhledem ke skutečnosti, že refundace se počítá prostřednictvím finanční mezery, jsou příslušné změny v příjmech ve skutečnosti změnami v čistých příjmech. Kromě toho je použití zdůvodnění finanční mezery k výpočtu refundace možné také z ekonomického hlediska v případě, že dojde ke zvýšení příjmů i provozních nákladů. Vezměme si například čistírnu odpadních vod, která se využívá ve vyšší míře, než bylo původně předpokládáno. Výsledkem takového nárůstu v užívání je čištění většího objemu odpadních vod, což vede k vyšším příjmům i vyšším provozním nákladům.

Pro objasnění a zdůraznění souvislostí mezi (a) refundací úměrnou příspěvku z fondů a (b) rozdílem mezi příspěvkem z fondů vypočteným předem a příspěvkem z fondů vypočteným na základě monitorovaných příjmů dále uvádíme dva číselné příklady refundace.

Číselný příklad: případ projektů, kdy jsou veškeré investiční náklady způsobilé

Připomeňme si předchozí příklad uvedený v části 3.2.2. Finanční mezera je rovna

²⁵ Vyjma operací, na něž odkazuje čl. 55 odst. 5), tj. operací, jejichž celkové náklady nepřekračují 200 000 EUR (viz část 4.6.2 této informační nóty).

²⁶ Jak je uvedeno výše, tato podmínka je zajištěna za určitých okolností, pokud čistá současná finanční hodnota investice (včetně veřejných výdajů (EU i národních) se rovná nule.

$$FG = 100 - 60 = 40 \quad (13)$$

protože všechny investice jsou považovány za způsobilé, diskontované způsobilé náklady se rovnají finanční mezeře, tj.

$$DEE = 40 \quad (14)$$

Předpokládejme, že použitá míra spolufinancování činí 75 %; potom se diskontovaný příspěvek z fondů rovná

$$DG_{EU}^d = 40 * 0,75 = 30 \quad (15)$$

Nyní zvažme, že po ověření bylo shledáno, že příjmy se zvýšily o 20 EUR, potom jsou diskontované způsobilé náklady následující

$$DEE = 100 - 80 = 20 \quad (16)$$

a diskontovaný příspěvek z fondů je roven

$$DG_{EU}^c = 20 * 0,75 = 15 \quad (17)$$

Za použití rovnice (12) a hodnot zjištěných za použití rovnic (15) a (17) jsme dospěli k tomu, že diskontovaná hodnota refundace je rovna:

$$DRF = 30 - 15 = 15 \quad (18)$$

Povšimněme si, že diskontovaná hodnota refundace může být rovněž zjištěna přímo vynásobením: (a) zvýšení příjmů; (b) diskontovaných způsobilých nákladů (v procentech, s odkazem na celkové diskontované náklady); (c) míry spolufinancování, tj. za použití dřívějšího příkladu,

$$DRF = 20 * 1 * 0,75 = 15 \quad (19)$$

Konečně je třeba si povšimnout, že v souladu s čl. 55 odst. 4) je refundace příspěvku z fondů úměrná výši příspěvku z fondů. Z rovnice (19) je patrné, že diskontovaná refundace EU je rovna 75 % (míře spolufinancování) dodatečných příjmů.

Číselný příklad, kdy je způsobilá pouze část investičních nákladů

Za použití stejného případu uvedeného v předchozím odstavci nyní předpokládejme, že diskontované způsobilé náklady představují pouze 80 EUR (ze 100 EUR diskontovaných investičních nákladů); diskontované způsobilé náklady se tudíž rovnají

$$DEE = 40 * 0,8 = 32 \quad (20)$$

příspěvek z fondů je roven

$$DG_{EU}^t = 32 * 0,75 = 24 \quad (21)$$

Nyní zvažme, že v okamžiku ověření byly zjištěno, že se příjmy zvýšily o 20 EUR. Finanční mezera se tudíž rovná:

$$FG = 100 - 80 = 20 \quad (22)$$

takže diskontované způsobilé náklady se rovnají

$$DEE = 20 * 0,8 = 16 \quad (23)$$

a příspěvek z fondů je roven

$$DG_{EU}^c = 16 * 0,75 = 12 \quad (24)$$

Proto se refundace rovná:

$$DRF = 24 - 12 = 12 \quad (25)$$

Povšimněme si, že diskontovaná hodnota refundace může být přímočařeji zjištěna vynásobením: (a) zvýšení příjmů; (b) diskontovaných způsobilých nákladů (v procentech, s odkazem na diskontované celkové náklady); (c) míry spolufinancování, tj.

$$DRF = 20 * 0,8 * 0,75 = 12 \quad (26)$$

Konečně je třeba si povšimnout, že v souladu s čl. 55 odst. 4) je diskontovaná hodnota refundace příspěvku z fondů úměrná příspěvku z fondů. **Z rovnice (26) je tedy patrné, že diskontovaná hodnota refundace je rovna míře spolufinancování EU (75 %) aplikované na tu část dodatečných příjmů, jež mohou být vyúčtovány s ohledem na alokaci na poměrném základě, na kterou odkazuje druhý bod odst. 2) čl. 55.**

Časový rámec. Časový rámec refundace je uveden na obr. 3.

Obrázek 3: Refundace

IC/NR	Projekt		
2010	t		
	2015		
IC = investiční náklady			
NR = příjmy			
Operační program			
	Konečné datum pro způsobilost nákladů	Konečné uzavření operačního programu	Refundace Evropské unii

2007

31. 12. 2015

3 roky

Nejpozdější datum
pro monitorování

Výše uvedený obrázek ukazuje: (a) ve své horní části případ projektu, jehož výstavba bude dle předpokladu zahájena 1. ledna 2010 a skončí 31. prosince 2014; (b) ve své dolní části časový rámec pro monitorování příjmů a refundace.²⁷

***

---

²⁷ V souvislosti s tímto obrázkem je třeba se zmínit o tom, že podle čl. 56 odst. 1) nařízení (ES) č. 1083/2006 je konečným datem pro způsobilost výdajů 31. prosinec 2015.

4.5. Zvláštní případ odpočtů a refundací u projektů zahrnutých do čl. 55 odst. 3)

Investiční etapa projektu je dokončena dříve než pět let před termínem pro předložení dokladů o uzavření programu (viz rovněž obr. 4), což je 31. březen 2017²⁸. Šedivý obdélník na tomto obrázku znázorňuje investiční etapu projektu.

Obrázek 4: Odpočet v případě dokončení k určitému datu dříve než pět let před termínem pro předložení dokladů o uzavření programu

	Konečné datum způsobilosti výdajů	Termín pro předložení dokladů k zaplacení konečného zůstatku	Konečné uzavření	Refundace EU
30.9.2013	31.12.2015	31.3.2017		
				3 roky Nejpozdější datum pro monitorování

V tomto případě: (a) *odpočet* podle čl. 55 odst. 3) se týká příjmů vytvářených po období kratší než pět let, na základě monitorování příjmů dosažených do data předložení dokladů o uzavření programu, a zvláště žádosti o zaplacení zůstatku; (b) po uzavření programu se *refundace* bude týkat příjmů, které nebyly odečteny za období pěti let po dokončení projektu.

*****

Závěry: Čl. 55 odst. 4) se týká refundace příjmů do rozpočtu EU v případě rozporů v příjmech u projektů, na něž se vztahuje čl. 55. Z tohoto důvodu jsme v této části zvážili následující aspekty:

- pokud jde o důvody rozporů v příjmech, byly zdůrazněny následující důvody: (a) změny politiky poplatků a/nebo zdroje příjmů, které nebyly zpočátku zohledněny; (b) nedostatek údajů a předchozích zkušeností u projektů, jejichž příjmy nelze objektivně předem odhadnout;
- pokud jde o zdůvodnění a časový rámeček refundace, bylo zdůrazněno, že: (a) podle čl. 55 odst. 4) musí být objem vrácených prostředků úměrný příspěvku z fondů, tj. úměrný míře spolufinancování EU; (b) tato refundace je rovna rozdílu mezi příspěvkem z fondů vypočteným předem a příspěvkem vypočteným na základě monitorovaných příjmů; (c) tato refundace musí být provedena na základě monitorování příjmů nejpozději do tří let po uzavření operačního programu.

²⁸ Čl. 89 nařízení (ES) č. 1083/2006

4.6. Čl. 55 odst. 5)

Čl. 55 odst. 5). „Aniž jsou dotčeny povinnosti členských států podle čl. 70 odst. 1), mohou členské státy pro monitorování příjmů vytvořených při operacích, jejichž celkové náklady nepřesahují 200 000 EUR, přijmout postupy úměrné dotyčným částkám.“

4.6.1. Opatření pro monitorování příjmů

Za účelem provádění ustanovení čl. 55 odst. 5) se doporučuje, aby řídicí orgán na dobu tří let po uzavření operačního programu stanovil systém monitorování příjmů. V této souvislosti stojí za povšimnutí, že potřeba monitorovacího systému je rovněž **výslovně uvedena** v čl. 55 odst. 5), kde se uvádí, že „členské státy mohou přijmout postupy přiměřené pro příslušné částky za účelem monitorování příjmů vytvářených operacemi, jejichž celkové náklady jsou nižší než 200 000 EUR.“

Vytvoření účinného a přesto úměrného systému monitorování projektů vytvářejících příjmy v rané fázi programovacího období je pro řídicí orgán rovněž velmi důležité. Cílem tohoto požadavku není stanovit zbytečně náročné postupy, nýbrž vytvořit systém, jenž napomáhá prevenci jakéhokoli přeřinancování projektů, přispívá k co nejefektivnější alokaci zdrojů a umožňuje před ukončením období způsobilosti realokovat veřejné finanční prostředky z projektů, jejichž příjmy nebyly předem dobře odhadnuty, na jiné operace v rámci operačního programu. Je třeba si připomenout, že jakýkoli *odpočet* učiněný po předložení žádosti o platbu konečného zůstatku nebo jakákoli *refundace* ve smyslu čl. 55 odst. 4) představuje pro program ztrátu (neboť příslušné částky již nemohou být v rámci operačního programu použity).

Systémy monitorování operací podle čl. 55 odst. 2) a čl. 55 odst. 3) mohou být vzhledem k různým účelům takového systému ve dvou případech různé. Účelem monitorovacího systému operací, na něž se vztahuje čl. 55 odst. 2), je úzké propojení s prováděním čl. 55 odst. 4): zachytit případy, kdy nebyly řádně zohledněny všechny příjmy dle čl. 55 odst. 2) (tj. došlo k opomenutí při úvodním výpočtu finanční mezery určitých zdrojů příjmů nebo k zásadním změnám politiky poplatků), s cílem zahájit revizi výpočtu finanční mezery. Při revizi mohou být použity údaje z krátkodobých výzkumů, nikoli z průběžného monitorování příjmů.

Příjmy z operací, které podléhají čl. 55 odst. 3), je na druhou stranu potřebné monitorovat průběžně, neboť nařízení č. 1083/2006 vyžaduje, aby příspěvek EU odpovídal vytvářeným příjmům, které mají být *odečteny* nebo *vráceny*.

Opatření za účelem vzniku monitorovacích systémů musí v každém případě přijmout řídicí orgány.

Určitá doporučení týkající se těchto opatření obsahuje tato informační nota. Tato opatření mohou sestávat ze smluvního požadavku na příjemce pomoci, aby vykazovali řídicímu orgánu informace do uzavření programu nebo po dobu dalších tří let po uzavření programu. Další možností by bylo v rámci řídicího orgánu zorganizovat zdroje a postupy pro zpracování takových výkazů a provádění zpětných plateb konečnými uživateli řídicímu orgánu (a také Evropské unii v případě refundace do rozpočtu EU).

4.6.2. Úměrnost při monitorování příjmů z projektů, jejichž celkové náklady nepřesahují 200 000 EUR

V souladu s čl. 55 odst. 5) pro operace, jejichž celkové náklady nepřesahují 200 000 EUR, mohou řídicí orgány pro monitorování příjmů vytvořených při operacích přijmout postupy *úměrné* dotyčným částkám.

Pro operace, které podléhají čl. 55 odst. 2), nestanoví čl. 55 odst. 5) při výpočtu „finanční mezery“ žádnou výjimku. Namísto toho čl. 55 odst. 5) implikuje, že řídicí orgány mohou při monitorování příjmů vytvořených při operacích, jejichž celkové náklady nepřesahují 200 000 EUR, přijmout *úměrné* postupy, jakmile jsou příjmy řádně *odhadnuty* a *předem* zohledněny za účelem stanovení výše příspěvku z fondů v souladu s čl. 55 odst. 2). Takové postupy mohou zahrnovat méně časté provádění kontrol či méně častou přípravu zpráv. Např. je možné požadovat pouze jednu zprávu před odesláním dokladů o uzavření programu. Tato povinnost by měla platit nejpозději právě v uvedené fázi, neboť se bude jednat o poslední možnost, kdy mohou řídicí orgány v případě nutnosti upravit žádost o závěrečnou platbu. V rámci uvedených opatření však není možné požadavek na kontrolu či vykazování situace v oblasti příjmů zcela ignorovat.

Pro operace, které podléhají čl. 55 odst. 3), znamená čl. 55 odst. 5), že mohou být přijata méně náročná opatření k monitorování příjmů vytvořených při operacích, jejichž celkové náklady nepřekračují 200 000 EUR (např. při extrapolaci příjmů na základě pětiletého období může být doba, po kterou jsou příjmy monitorovány, kratší pěti let).

A konečně, orgány Komise se domnívají, že *úměrnost*, o níž se v čl. 55 odst. 5) hovoří, odkazuje také na délku trvání monitorování po uzavření požadovaném na základě čl. 55 odst. 4). Nebylo by v souladu s vůlí legislativce vyjádřenou v čl. 55 odst. 5), která umožňuje zavedení *úměrných* monitorovacích postupů u projektů, jejichž celkové náklady nepřesahují 200 000 EUR, kdyby byla zaváděna jednotná omezení týkající se délky monitorování vytvořených příjmů bez ohledu na náklady projektu. V důsledku toho se orgány Komise domnívají, že projekty, jejichž celkové náklady nepřesahují 200 000 EUR, mohou být z monitorování příjmů vytvořených po uzavření příslušného operačního programu vyňaty a nebude od nich požadována žádná refundace ve smyslu čl. 55 odst. 4).

Úměrnými monitorovacími postupy podle čl. 55 odst. 5) nebude dotčena povinnost členských států dle čl. 70 odst. 1) „*předcházet nesrovnalostem, odhalovat je a napravovat a získávat zpět neoprávněně vyplacené částky*“. Členské státy však mají právo přijmout systémy k monitorování vytvářených příjmů, které považují u projektů, jejichž celkové náklady nepřesahují 200 000 EUR, za *úměrné*, včetně možnosti přestat monitorovat příjmy vytvářené těmito projekty při uzavření příslušného operačního programu. Kromě toho mají řídicí orgány při definování těchto *úměrných* postupů povinnost zohlednit princip rovného zacházení, co se týče operací v rámci příslušného operačního programu, což znamená, že nesmějí zavádět *úměrné* postupy libovolně, nýbrž po objektivní úvaze a v zásadě po zhodnocení celkových nákladů na projekty vytvářející příjmy.

***

Závěry: Provádění čl. 55 vyžaduje vytvoření systému monitorování příjmů řídicími orgány nebo konečnými uživateli. Tato informační nota přináší v tomto smyslu řadu návrhů týkajících se způsobu, jakým by tento systém mohl být strukturován a jak tyto postupy mohou být *úměrné* velikosti projektu. U projektů, jejichž hodnota nepřekračuje 200 000 EUR, mohou členské státy v oblasti monitorování příjmů přijmout *úměrné* postupy

5. POUŽITELNOST ČL. 55

5.1. Čl. 55 odst. 6)

6. Tento článek neplatí pro projekty, jež podléhají pravidlům veřejné podpory ve smyslu čl. 87 Smlouvy.

Podle čl. 55 odst. 6) požadavky stanovené čl. 55 odst. 1) až čl. 55 odst. 5) neplatí pro operace, jež podléhají *pravidlům veřejné podpory ve smyslu čl. 87 Smlouvy*. Tento odstavec čl. 55 je podrobně vysvětlen v informační nótě určené výboru COCOF věnované čl. 55 odst. 6) nařízení (ES) č. 1083/2006.

Příloha I:

Výpočet příspěvku z fondů: číselný příklad

Číselný příklad uvedený v části 3.2.2. představuje výpočet příspěvku z fondů v diskontovaných hodnotách. Za účelem derivace příspěvku z fondů v nediskontovaných hodnotách musí být každý diskontovaný způsobilý výdaj vynásoben hodnotou $(1+r)^t$, kde r označuje úrokovou sazbu (doporučená hodnota této sazby je 5 %) a t označuje rok, ve kterém související způsobilý výdaj vznikne.

Užití téhož příkladu, jaký je uveden v části 3.2.2., za předpokladu, že projekt má následující profil cashflow:

Rok	Investiční náklady	Provozní náklady	Příjmy	Zbytková hodnota		Čistý cashflow	Způsobilé náklady	DEE	UDEE
2007	32,00	-	-	-	-	32,00	25,71	9,14	9,59
2008	25,00	-	-	-	-	25,00	20,09	7,14	7,87
2009	30,00	-	-	-	-	30,00	24,11	8,57	9,92
2010	25,00	-	-	-	-	25,00	20,09	7,14	8,68
2011	-	2,00	8,50	-	-	6,50	-	-	-
2012	-	2,00	8,50	-	-	6,50	-	-	-
2013	-	2,00	8,50	-	-	6,50	-	-	-
2014	-	2,00	8,50	-	-	6,50	-	-	-
2015	-	2,00	8,50	-	-	6,50	-	-	-
2016	-	2,00	8,50	-	-	6,50	-	-	-
2017	-	2,00	8,50	-	-	6,50	-	-	-
2018	-	2,00	8,50	-	-	6,50	-	-	-
2019	-	2,00	8,50	-	-	6,50	-	-	-
2020	-	2,00	8,50	-	-	6,50	-	-	-
2021	-	2,00	8,50	-	-	6,50	-	-	-
2022	-	2,00	8,50	-	-	6,50	-	-	-
2023	-	2,00	8,50	-	-	6,50	-	-	-
2024	-	2,00	8,50	-	-	6,50	-	-	-
2025	-	2,00	8,50	-	-	6,50	-	-	-
2026	-	2,00	8,50	5,00	-	11,50	-	-	-
Celkem	112,00	32,00	136,00	5,00	-		90,00	31,98	36,05
Diskontováno	99,63	17,83	75,79	1,88	-	39,79	80,06		

Kde DEE označuje diskontované způsobilé výdaje a UDEE označuje nediskontované způsobilé výdaje.

Příspěvek z fondů v nediskontované výši:

$$UG_{EU} = UDEE * CR_{EU} = 36,05 * 0,75 = 27,04$$

kde CR_{EU} je míra spolufinancování EU;

UG_{EU} je nediskontovaný příspěvek z fondu.

Pro vyjasnění bychom si měli připomenout, že: (a) trvá-li investiční fáze projektu jeden rok, vede přístup k výpočtu příspěvku z fondů, jak je prezentován v této informační nótě, k témuž výsledku jako přístup uvedený v pracovním dokumentu č. 4; (b) trvá-li investiční fáze projektu déle než jeden rok, výsledky obou přístupů vykazují pouze nepatrný rozdíl. Dá se říci, že přístup prezentovaný v této informační nótě vede ve srovnání s přístupem uvedeným v pracovním dokumentu č. 4 k mírnému zvýšení maximálních způsobilých výdajů²⁹. Je třeba si

²⁹ Za použití stejných předpokladů, jaké jsou uvedeny v příkladu v části 3.2.2., a uvedeného profilu cashflow, by přístup popsáný v pracovním dokumentu č. 4 vedl k příspěvku z fondů ve výši 26,96, což mezi oběma přístupy představuje

připomenout, že u velkých projektů jsou řídicí orgány povinny používat metodu uvedenou v příloze XXI nařízení Komise (ES) č. 1828/2006, která odpovídá metodě uvedené v pracovním dokumentu č. 4.

U všech dalších projektů, které generují příjmy, si však mohou pro výpočet příspěvku z fondů vybrat ten přístup, který považují za vhodný, přičemž oba jsou s čl. čl. 55 odst. 2) slučitelné.